

Národní
filmový
archiv

Kurz klasické filmové projekce 2025

Nadstavbové vzdělávání pro promítače/ky

WORKSHOP PRAXE FILMOVÉ PROJEKCI II.

PRAXE FILMOVÉ PROJEKCE II.

BLOK FILMOVÁ KOPIE

lektoři: Terezie Hlaváčková, Petra Korábová

kinosál Ponrepa, Bartolomějská 11, Praha 1

anotace: V obou částech tohoto bloku (přednáška a cvičení) je věnován prostor práci s archivní filmovou kopií, u které je vyžadován jiný přístup než u distribuční kopie. Tento blok je určen jak pro zkušené promítače/ky, tak i pro začátečníky/ce, kteří/ré nově obdrželi svůj promítačský průkaz. V přednášce jsou představeny jednotlivé typy a druhy filmových kopií. Prostor je věnován specifikám a vlastnostem archivního filmového materiálu.

Část přednášky se věnuje správnému skladování, balení, manipulaci a expedování filmové kopie. Součástí tohoto segmentu je i zopakování si jednotlivých klasifikací filmové kopie, které jsou pro promítače/ky velmi zásadní. Na přednášku poté navazuje cvičení, ve kterém si frekventanti/ky vyzkoušejí co nejpodrobnější popis filmové kopie a zaměří se také na různá poškození filmového materiálu, která mohou spatřit na plátně i při fyzické kontrole kopie na převíjecím stole. Součástí školení je také správné vyplňování Stavů kopie.

délka: 50 min. (přednáška) a 50 min. / 2 skupiny (cvičení)

cíl: Rozvíjení znalostí a zkušeností pro práci s archivní filmovou kopií a s tím související eliminace rizik poškození kopie v projekci.

podrobný obsah přednášky:

- klasická projekce filmového materiálu
- filmový materiál (podložka, typ, zvuk, formát, filmový pás)
- archivní a distribuční kopie, jejich specifika a péče
- fyzikální a mechanické vlastnosti kopie
- typy filmových kopií (např. inverzní kopie)
- archivování, skladování a balení filmových materiálů
- zvuková stopa u filmové kopie
- promítací formát a obrazový formát
- typy materiálů filmové kopie (např. Orwo)
- kontrola filmové kopie
- manipulace s filmovou kopií
- poškození filmové kopie
- oprava filmové kopie
- klasifikace filmové kopie
- výroba nové filmové kopie
- virážované, tónované a kolorované kopie
- digitální restaurování a rekonstrukce
- specializované stoly a vybavení projekcí
- archivní kopie v projekci
- stav kopie a technický nález

podrobný obsah cvičení:

- identifikace filmové podložky
- obrazový a promítací formát
- zvuková stopa u filmové kopie
- manipulace s filmovou kopií v projekci
- provádění vstupní technické kontroly před projekcí ve vztahu k archivnímu materiálu
- záznam o stavu kopie
- poškození kopie - instruktážní projekce
- oprava filmové kopie v projekci
- skladování a péče o filmovou kopii v projekci
- vybavení projekce pro promítání archivního materiálu

BLOK KONSTRUKCE PROMÍTACÍCH STROJŮ

lektor: Tomáš Vyšinský

kinosál Ponrepa, Bartolomějská 11, Praha 1

anotace: Blok seznamuje účastníka/ci se způsobem zakládání filmové kopie do promítacího stroje a přehledem nejčastějších chyb. Vysvětlen je princip projekce promítacím strojem MEO 5 a jeho ovládání.

délka: 40 min. včetně 7 min. instruktážního videa

cíl: Kvalitní zakládání filmové kopie a předcházení chybám. Řešení problémů s promítacím strojem.

podrobný obsah:

- MEO 5 – hlavní části
- transportní prvky promítacího stroje
- zakládání filmového pásu do promítacího stroje MEO 5
- troubleshooting
- základní údržba

BLOK PROJEKCE

lektori: Stanislav Novák, Philip Píza, Petr Purkrábek, Barbora Soukupová

kinó Ponrepa, Bartolomějská 11, Praha 1

projekční sál, Lažanský palác, Smetanovo nábřeží 2, Praha 1

anotace: Tato část kurzu se již přesouvá do promítacích kabin – kina Ponrepa a projekčního sálu FAMU. Závěik probíhá na kinoprojektorech Meo 5XB.

Nejprve si představíme promítací kabinu a její provoz. Probereme pravidelnou údržbu promítacích strojů, tak aby vinou promítače/ky nedocházelo ke snižování technického stavu filmových kopií. Pozornost bude věnována současné praxi přístupu k filmové kopii a manipulaci s ní. Nedílnou součástí bude příprava filmové kopie k projekci s nutností znát veškeré její náležitosti a specifika. Tyto znalosti si ověříme na převíjecím pultu. V rámci kontroly filmového materiálu budeme opravovat slepky i perforace.

Důraz bude kladen na správné zakládání filmu, poté samotnou projekci a její plynulost. Budeme se věnovat estetice promítání, jelikož již není součástí znalostí promítačů/ek digitálních kin. Důraz bude kladen na nejčastější problémy při projekci a jejich řešení.

V rámci promítací kabiny se účastníci rozdělí do dvou skupin. Maximální obsazenost promítací kabiny jsou 4 osoby. Jedna skupina je u převíjecího pultu, druhá skupina u promítacích strojů. Tyto skupiny se průběžně střídají – u přípravy kopií, spuštění, průběhu a ukončení projekce.

Dostatek prostoru je vyhrazen pro individuální konzultace.

Pro praxe vybíráme široké spektrum filmových kopií, tak aby účastníci/e měli možnost odpromítat si různé klasifikace technického stavu kopií, všechny obrazové a zvukové formáty, se kterými se mohou v praxi setkat.

délka: 2 x 4 hodiny a 1 x 2 hodiny

cíl: Rozšíření si znalostí k projekci z filmového pásu, získat dostatek zkušeností k projekci, a tím se posunout k absolvování workshopu pro pokročilejší promítače/ky.

podrobný obsah:

- pravidelná údržba promítacího stroje v rámci běžného provozu
- kontrola promítacího stroje a příprava k projekci
- manipulace s filmovou kopií
- příprava filmové kopie k projekci
- oprava filmového materiálu
- založení filmu
- projekce
- estetika promítání
- nejčastější problémy při projekci a jejich možná řešení

BLOK STŘIŽNA

lektoři: Terezie Hlaváčková, Petra Korábová

střižny Národního filmového archivu, Závěšova 5, Praha 4

anotace: Účastníci/e si vyzkoušejí měření filmového materiálu a opravy filmového pásu. V této části je kladen důraz na samostatnou práci. Všichni promítači/ky by měli perfektně ovládat slepky a zástřihy, které mohou na kopii v rámci své profese provádět.

délka: min. 1 hodina

cíl: Zvládnutí opravy archivních kopií a správné vyhodnocení situace, kdy jsou tyto opravy nutné a kdy naopak mohou kopii různé zásahy poškodit.

podrobný obsah:

- manipulace s filmovým materiálem

- měření filmového pásu a kontrola dělení
- zjišťování technických údajů z filmového materiálu
- slepky a zástřihy